

خه ڦيڪ يا ڦيڪ پوهه

د

Ketabton.com

ارو انسار استار گل پا چا الفت



فهرست

سر لیک:	مخ:	سر لیک:	مخ:
د	۲-۱	س	۲-۱
ر	۳-۲	م و ک	۳-۲
و دا گ	۳	ر ه	۳
خ	۵-۴	ل ک و پ ب ز ن	۵-۴
د ک	۵	و م خ ا دی؟	۵
ک	۶	و م ي و ب ش دی؟	۶
و ب ش	۶	و ک دی؟	۶
ر ش	۷	ر ش و ت خ و ره ا ت ه را پ ه ي ا د ش و و	۷
س	۷	س ي ا س	۷
خ	۸-۷	خ ل ک خ و ا ي س ي؟	۸-۷
خ	۸	خ و ک و ا ي س ي؟	۸
خ	۱۰-۹	خ و ک ر و ؟	۱۰-۹
و و ب ر	۱۱-۱۰	و و ب ر دی ا و م ه و ب ر دی!	۱۱-۱۰
آ ر ز و	۲۱-۲۰	خ و ش ح ال ي او غ م	۱۹-۱۸
د ر ج ب	۱۶	د ر ج ب خ خان د ع و نام ه	۱۶
پ ه	۱۶	پ ه خ رو ك ب س ي ه م ال ف ت ش ت ه	۱۶
م و ر پ ه	۱۵	م و ر پ ه ه ر چا پ س ي ن ه خ و	۱۵
د ب	۱۵	د ب خ خ و دار	۱۵
د م ت م ل ق ي ن	۱۵	د م ت م ل ق ي ن و م ن ط ق	۱۵
خ	۱۳-۱۳	خ ان ل لا	۱۴-۱۳
ع ج ي	۱۳	ع ج ي ب ا ن س	۱۳
ت ا ذ و ي ل	۱۱	ت ا ذ و ي ل	۱۳-۱۱
اس	۱۱	اس	۱۳-۱۱

بسم الله الرحمن الرحيم

لعا

دټول جهان واکداره! ته هر خه لري او هر خه کولي شي د هرچا اميد تاته کيري او هر خوك هر خه له تاغواري، ستا خزانې او کار خاني ډکې دي، ستا په باغونوکنې دشودو، شرابو او عسلو ويالي بهيري.
ستابخشونه او انعامونه بې پایانه دي، ستا درحمت نور په حمکو او اسمانو کنې نه خائيري.
فقيران او مسکينان درنه د چودی سوال کوي.
ماړه او بدایان درنه اشتها او د هضمولو قوت غواړي.
خوک درنه په زاريوا او دعا ګانو اولادونه غواړي خنې وايې چې مال او دولت راکړه!
يو وايې جنت مې په کار دی بل وايې له د وزخه امان او پناه غواړم.
خوک د حورو شومن دی او د چا غلمانو ته نیم زره نشي.
مرتبې او لوري درجي له تاسره دي، کاميابي او موفقیت ستاپه توفیق حاصليري.
دين او دنيا ستا په لاس کنې دي، راحت او زحمت، عزت او ذلت ستا له خواهان ته رسې.
بهار او خزان ته راولي، مرگ او ژوند ستا په اختيار کنې دي.
هر خه ته کوي او هر خه له تاغونستل کيري.
ددې جهان او د هنځه جهان اجرونه، خيرونه، خوندونه او خوشحالی خلکو ته ورکوي.
زه پوهیوم چې تاسره هر خه شته.
مکر زه هر خه نه غواړم.
زما دعا او د زاهدانو دعا، زما ارزو او د پاد شاهانو ارزو یو راز نه ده.
زما سوال د بدایانو او مسکينانو له سوال ډير فرق لري.
زه نه وايم چې حمکې او پيسې راکړه.
نه غواړم چې عزت مې ډيرلور او رتبه مې لوري شي.
موټرونه او اسونه مې نه دي په کار.
قصرونه او عمارتونه نورو ته ورکړه!

پتې او باغونه هغه چاته وبخنه چې په خاورو نه مړي.

په بانکونوکنې د سوداګروپیسې زباتې کړه.

د بزرگۍ اعتبارمه راکوها حکه چې ستا په اطاعت او عبادت له خلکو نه اجراءو عزت غونبتل را ته به نه بشکاره کېږي.

زه له دې ټولو نه تیریم او نور خه غواړم.

زه هغه خه غواړم چې ته يې هم غواړي او په طلب کنې پې يې.

هوا زه ستا له رضانه خلاف خه نه غواړم.

زه وايم په جهان کنې د ظلم بېرغ نسکور کړه.

حق او عدالت ته قوت ورکړه!

په زرونوکنې رحم او د خير مينه واچوه!

په دماغونوکنې د حق نوراو د حقیقت رنا پیدا کړه!

ته کولي شې چې د ظلم قوت په ورو ورو کانه میده او ذري ذري کړي يا د هوا په میاشو ظالمان تباہ کړي.

مکر مور د اتوم په بمونو هم دا کار نشوکولی.

رحم و کړه

د توري کېردي او د ډېرورمو خاونده!

په دې سره او تکنده غرمه کنې.

په دې وچه بیديا او سپيره صحرائکنې چې يخې او به يخ سیورئ، توده ډودی، شودې او مستې، کوچ او پیروي،
کورت او غوري، پوځې او پنیروننه هر خه له تاسره دي.

په خوارانو او بې وزلو رحم وکړه!

له مسافرو او لارویو نه خپل خورونکي سپې ايسار کړه!

هر خوک چې راحي اوستا د کېردي ترسیوری لاندې کېری هغه له خپلو سپیونه ساته او قدرې کوه!

ای د خرورو سپیو خاونده!

ستاد سپیو تاوان له تارسیپری او د دوئ په ضرر باندې ته نیولی يې.

سپې او نفس دواړه یوشان دي او هرشی ته خوله چوي.

ته خپل سپې ونیسه او په مور رحم وکړه!

تە پە خپلو سپیو دا گمان مە کوه چې دوئ بە هروخت ستا دېمنو او غلیمانو تە غاپی.
دوئ دیر حله داسمان ستورو او سپورمی تە هم غاپی او ستا پە ملکرو او اشنايانو هم بلوسی او غوتې وھي.
آه_ھیخوک زما ناري نه اوري.
دڅلوبسپیو حملې هم نه ویني.
دوئ ولې خه نه اوري?
ولې خه نه ویني?
ولې پە چارحم نه کوي?
پردي خوبه نه وي؟
کېردى خود پښتو معلوميږي.

سودا ګړه!

هرڅه چې خرڅوی هنځه خرڅ کړه مکر خپل دين او ايمان مه خرڅو!
هرڅه چې خورې هنځه وخوره! مکر سودمه خوره! اوپنځه ګوټې په خوله مه منډه. هرڅه چې اخلي هنځه واخله مکرد
خوار وغريب ازار مه اخله!
له هر حایه چې هرڅه راوړې رايې وړه! مکر ګوره! چې بې انصافي او بېر حمي درسره رانوړې.
په اسونو او موټرو سورېړه! خود چاپه اورومه سپرېړه!
له بناره اوژه خوله نرڅه اوله چتې مه اوژه!
لوی لوی کورونه د ځان لپاره جور کړه! خود خپل واورې دبل په بام مه غورخو!
پتی ډيرپیدا ګړه مکر خپل پېتى مه درنوها او ځانته اغزی مه کړه.
د ځان ځم دې وخوراوس د نوروغم هم وخوره!
لورې بنکلې دې پیدا ګړې لور همت هم پیدا ګړه!
څلک وايې په ډيروليونی خوبن دی ته هم په لړه ګټه قانع شه او ليونۍ کېړه مه!
بدایانو وېژندلې مکر خوار او غريب دې نه پېژني.
راشه! دوئ ته هم ځان ونبیه ددوئ په ځم کښې شرکت وکړه!
په دې شرکت کښې که هرڅوړه سهمونه ولري هنځه هیڅکله نه ضایع کېږي او ګټه ېې یوپه لسه بلکه بې حسابه ده مکر
دا سود ناروا نه دی روادي، بې انصافي نه ده انصاف دی.

خلك و پيژنئ!

هغه خوک چې د مملکت کارونه يې په لاس کښې دی او د واک و اختيار خاوندان بلل کيږي يا په وطن کښې تاثير

اونفوذ لري پوره و پيژنئ!

هغه کسان چې زمور لپاره خدمت کوي يا زمور په سرتجارت کوي باید و پيژنوا او به يې و پيژنوا.

پيژندل دانه دی چې فلانکي رئيس يا وزير دی، هغه بل په ملک او وطن کښې ډير عزت او اعتبار لري، ددي بل مال او دولت ډير دی، يا په لورو څایو کښې په به نظرليدل کيږي.

دا راز پيژندل زه نه وايم زما مقصد انسان شناسۍ او د سړو پيژندل دي نه د چوکیواو نومونو پيژنلنده.

مور باید تره هرڅه د مخه سري و پيژنوا او د امعرفت په صحيح دول حاصل کړو.

دادي معرفت لپاره ډيرې پخې ستړکې او صایب نظرې کار دی.

دانسان جو هر او ذاتي قيمت معلومول د جواهرو له پيژنلولو یو په خوګران او مهم کاردي.

انسان په ډیرو پردو او ډیرو رنګونو کښې پت دی او غیر له دغوا جامونه ده نور کالي هم زبست ډيراغوستي دی او ډير لباسې مخلوق دی.

دي په هرځاي کښې بيله جلوه لري، دمنبر په سربورا ز او په خلوت کښې بل راز دی.

په بازار کښې انکورونه خوري په کور کښې بوتلونه په سراړو وي او په دواړو کښې د خلکو ويني خښې.

مور باید د هر چامعني او حقیقت ته وکورو او په لباسونو، نومونو، رنګونو و نه غولیپو، که تاسي زما منئ د چا قصرونو، منصبونو ته مه ګورئ بلکې کار، فکر، ارادې عمل او ارزو ګانو ته يې وکورئ!

تاسو باید په سروپسې وکرزئ او سري ولټوئ!

هغه کسان چې د مملکت بهبود او سعادت غواړي او د اجتماعي درد احساس خاوندان دي هغه و پيژنئ او په محبت ورته وکورئ!

اوسم هغه وخت تيرشو چې یوسېږي به د معاش او رتبې، عزت او اعتبار له مخي پيژندل کيده او یا به د قوت او اقدار له خوا ورته خلکو وکتل.

دي عصر هغه باداران او اغاکان له اعتباره وغور څول او دوطن خدمتکارانو ته په قدر او احترام ګوري.

د دې وخت انسان په انسان کښې معنویت او فضليت لټوي.

په دې وخت کښې هماغه سړۍ بناغلی او منلى دې چې وطن او مملکت ته يې خير او نفع رسیوی. او س هغه وختونه

لاړل چې خلکو به جاه و جلال با د ریا او تذویر په طلسیم کښې حائزونه پېت کړل او چا به يې کار او عمل ته نه کتل.

دادې زمانې ائینه بل راز ده او علاوه دلباس او جامو په صفائی او خیرنټوب، دانسان معنوی تورووالی او سپینوالی هم سړی ته بښې.

تاسي بنه حئريشئ! دغه لوی خلک او درتبو او مقامونو خاوندان ټول په ربستیا لوی نه دې، اونه ټول واړه خلک حققتاً واړه او کوچني دي.

او س مور پوهيدلی شو چې په مشرانو کښې کشان او په کشانو کښې مشران شته.

له لري اوله ورایه خلکو ته مه ګورئ او محض امریت او ماموریت په نظرکښې مه نیسئ! دوطن او مملکت صادق

خدمتکاران له دروغجنو او مظاهره کوونکو نه ببل کړئ او خلک وپېژنئ!

د کوم حائی دې؟

يوکوري بي دلته دې بل په کابل کښې، بل په یو بل حائی کښې.

څه ځمکه په کوهدامان کښې لري، څه په بغلان کښې څه په یو بل حائی کښې.

نعني روپې بې په رشتو نو دلته پیداکړي مګر ګټه ورباندي نور بانکونه کوي په یو بل حائی کښې.

ته ووايhe چې دا د کوم حائی دې؟

مينه يې له دې خلکو سره نشه او د نوروملکونو خلک ورته ډيرګران دې.

دادې وطن له شعر او موسيقى نه خوند نه اخلي او د خارجي موزيك په صفت مړيوي نه. مور ته په نغوت او نفرت ګوري

او د پرديو مستخدمينو په مقابل کښې ډېره تواضع کوي. ته ووايhe چې دادکوم حائی دې؟

دې د هيچ حائی نه دې ځکه چې هر حائی دده دې او سړۍ ورته هر حائی، ويلى شي.

هوا دا هغه مرغان دې چې څلور فصلونه په څلور ممکلتونو کښې تیروپې او وطن نه لري، وطن نه پېژنې، دیوه وطن په

هوا کښې نه الوزي او دوطن سړې او تو دې نشي تیروپې. دا هغه عیاشان دې چې بې له عيش او راحت نه نورخه نه

پېژنې او له وطن سره هيچ مينه او علاقه نه لري.

مور هغه کسان ددي وطن بللى شو چې دوطن په کابو او بوټو سرورکوي او په سختو ورڅو کښې دوطن په کاريوي که

څه هم پوله او پتى نه لري او په زروکو ډلو او جونکرو کښې اوسي.

هوا زما په عقيده دا وطن د هغه چا نه دې چې د ډيرو ځمکو قبالي يې اخستي دي بلکه د هغه چا دې چې د وطن مينه

يې په زره کښې ده او له وطن سره علاقه لري.

کوم یو بنه دی؟

یو دی چې په خبرو ډیرنسه پوهیپوی د هر مطلب لپاره ډیرنسه پیرایه او بنه دلایل پیدا کولی شي، د خپل منطق په زور هرڅوک تیرباسی او له ډیره عقله وښته چئ.

ساحر نه دی مکر یوشی په بل راز بندولی شي او د خلکو په اذهانو او نظرونو هر راز لوپې کوي. عملاً هیخ نه کوي مکر په خوله هر خه کوي او هر کار حانته منسوبوي.

بل هغه دی چې ډیرې خبرې او مبالغې نشي کولی، د ځان بندولو او ځان ستایلو اقتدار نه لري په هره خبره کښې لکه د شرومبو مج نه لوپوی، د هر چا توجه حانته نشي جلبوی په مجلسونو کښې په وج زور حانته د خبرو موقع نه پیدا کوي او په پته خوله کار کوي په دماغ کښې یې بنه بنه فکرونه او په زره کښې یې د وطن او قام مینه ډیره ده مکر په خوله خه نه واي او خپل صفتونه نشي کولی.

ته ووايهم چې کوم یو بنه دی؟

زه خو وايهم چې دی بنه دی مکر د هغه قدر کپوري او دده نه کپوري.

هغه پیژنو اودانه، د هغه ساحرانه کلمات راباندي اثرکوي او دده صفائی او معنوی فضليت رانه پت دی. هوا موږ په خبرو غولپو او حقايق نشوليدلى.

مور بايد دانقيصه رفع کړو او خپل احساس او ادراك علاج وکړو.

مور په غورو او رو او په سترګو خه نه وينو ځکه کارونه خراب او خبرې بشې دی.

ونبيه څوله دی؟

اصلی نوم یې نشم اخستلى مکر رسمي نوم یې مامور صاحب دی.

په کارنه پوهیپوی مکر په خوشامدو او چاپلوسى ډیرنسه پوهیپوی.

دلويو او معتبرينو په مخ کښې د حاضر باش او خانه سامان کار کوي مکر د خورانو او غربيانو سلام هم نه اخلي. سواد نه لري، مكتب یې نه دی لوستى، مدرسه یې نه ده ليدلې، اخبار او کتاب نشي لوستلى مکر ماموريت کولی او ساتلى شي.

په درباري اوضاعو کښې دټولو استاذ دی مکر انسانيت او سيريتوب یې هیخ نه ده زده، مكتوب نشي لوستلى مکر شطرنج کولی شي.

لياقت نه لري مکر ډودۍ لري.

دخدای طاعت ته یې ملاماته ده مکر دامرano په اطاعت کښې اول نمبر اخلي.

دنیا یې ډیره ده مکر همت یې کم دی.

تنخوايې لړه ده او جايداد یې ډير دی.

مسافر او فقير ته یوه سوې مړي نه ورکوي مکر مېلمنوته هره شپه چرګان حلالوي.

غل نه دی مکر له غلوسره سمه نيمه برخه لري. ساحر نه دی مکر په یو خوخبرولوی لوی خلک ړاندہ او کاپه کړي. ونبيه! خوک دی؟

رشوت خوره! ته راپه يارشوي

چاووبل: ټنديري مګر مړيږي نه، ماته سمد لاسه ته راپه ياد شوي.
بل ووبل: ګډه خوبې مړه ده مګر سترګې بې وري دي، بيا ته راپه ياد شوي.
یوه ووبل: قصاب نه دی مګر ډيرخلک بې بې تیغه حلال کړي دي، دلته هم ته راپه يادشوي.
هغه بل ووبل: منکولي او پنجې بې دليوانونه دی او خونخواردي د احل هم ته راپه ياد شوي.
بې ګناه خلک مې په زندان کښې ولidel، ته راپه ياد شوي.
هغه ورځ چا پوبنته وکړه چې په غلو زهير، د مجرميتو طرفدار، د مظلومانو دبمن، د ناحقې ملکري، د قاتلاتو حامي
څوک دي؟
ماته ته راپه ياد شوي.

سياست

وايه یوڅه کوه بل خه.
له بل نه پوبنته کوه! پخچله هېڅ مه وايه!
په شپه کښې د لمروزانکې نښه! په ورځ کښې د تورتم نښې.
که خبروی ځان نا خبره کوه! که خبرنه وي د با خبری مظاهره کوه!
شکره لکه مرچ خوره. مرچ لکه شکره.

څلک خه وايې؟

يو وايې په دوايروکښې بې پيسود چاکارنه کيږي، بل وايې دخان او ملک رسوخ او اعتبار ورځ په ورځ زياتيري او
ضعيفانوته پنجې تيرې کيږي.
څوک وايې دلته نوی نهضت او فعالیت نشه، حئينې وايې صحيح اشخاص او د فکر خاوندان نشه.
شاعر وايې: نشاط او طراوت، ذوق او سرور، احساسات او جذبات نشه.
ملا وايې: د جلال آباد په نوي بنارکښې مسجد او د اذان غړ نشه.
رجب خان وايې: د جلال آباد نوی بنار جورنشو او زور بناريه لوی لاس وران شو.
دنوي بنار نقشه لکه د سيدجماں الدین قبر، یاد قرغې بند هېڅ نه جوريږي او هیڅوک نشي پوهيدلی چې د بنار مخه
کومې خواته ده او خنګه يا کله جوريږي.
حميددوايې:
چې دې نکړې نيكيو ننګ ونام لور په دوه چومه دې د خټوډمه بام لور

بل ځای وايې:

د ریا په حق پرستو پوری خاندي په هردم دبرهمن بت پرستي

يونس وايي:

بنده گي چې درياکوي یونسه! د هغه ږيره خيشته ده نايي غواړي

ښه لباس کې څه د خداي بنده ګي نشي؟ چې جامه دي دريا واغوسته برګه

عليخان وايي:

ژوبل زره به دي روغ نکري عليخانه! پسي مه ځه جراحان دي طبیب نشه

دبغل په کتاب څه شى علم بویه هرصحاف په ملايانو حساب نه دي

پير محمد وايي:

داد فرياد مې ترفلکه نه رسيري دېتنګ په دود وربېرم خموش ځکه

شیدا وايي:

چې یده پکې اثر دالم نشي څه حاصل لکه شبنم له چشم تره

څوک وايي؟؟

څوک وايي چې کور بار ترمهزله نه رسيري او د دروغو مزل لند دي.

د دروغو مزل خوتراخرته پوري دي اوکاړه بارونه ترهماугه وخته مزله نه رسيري.

څوک وايي چې بد ګرزي بد پرزي.

که دا خبره ربنتيا واي اوس خوبه یوسې روغ نه و پاټه.

څوک وايي چې د دروغجن مخ توردي. ماخو ډير دروغجن ولidel چې مخونه ېې تک سپين دي.

څوک وايي چې دشيطانانو دي کور وران شي.

څوک وايي چې دغله په غره کښې خای نشه.

رادې شي ودي ګوري چې شارونه بازارونه تري نه دي ډک؟

څوک وايي چې غل نه ېې له پاچا مه ډاريده!

ایا دناحقي له شاهدانو نه ویره نه ده په کار؟

څوک وايي چې په تشو خبرو کار نه کېږي؟ دلته خو په خبرو هرڅه کېږي او ېې خبرو هیڅ نه کېږي.

څوک وايي چې د غله په ږيره خلي وي ډير غله شنه چې بیخې ږيره نه لري.

څوک وايي چې ډير وايي لړ تري خېږي، ما خو ولidel چې هیڅ تري نه خېږي.

خه و کرو؟

مور چیر کارونه لرو او زمود وظایف چیر سنتکین دی.

هر خه چې کوو هیخ نه کیپری او هیخ نشوکولی.
داولې؟

داحکه چې: کار په سپیوکیپری او مور چیر دکار سپری نه لرو.

خوک چې لړ غوندې سم او صحیح کارکولی شي خلک بې نه خونسوی او ناکامه کوي بې.

هغه چې د خلکو خوبن وي هغه بې دخلکو له مراعاتونو نورهیخ نه کوي او دخلکو د خوشحالی د پاره هر خه کوي.
دختنه خلکو مراعات او خوشحالی؟

دهنو خلکو چې پخپل خیروشرهیخ نه پوهیپری.

ژرنده او جمایت نه پیژنې.

لکه ګډې او اوزې په قصاب او شپون پسې یو راز منډې وهی.

دوه ملکان بې یو د بل سیوری په ډانکو نو وهی.

ددوه خانانو خوسی بې یو حائی نه خري.

ددوه پیرانو مریدان بې یوله بل سره د خدای لپاره دبسمني کوي.

دوه ملايان بې یو په بل پسې مونځ نه کوي.

دوه تربرونه یو په بل پسې نه خې.

اجتماعي شعور او احساس په کښې نشه.

له حق او حقیقت، انصاف او عدالت سره مینه نه لري.

بنه نومور خه و کرو؟

مور باید یو خو تنه د کارسپری پیدا کرو.

چې هم کاروکری، هم په کار پوه وي، هم د کار کولو صحیح طریقه ور معلومه وي.

حینې کسان وايې په یو خو ګلانو نه پسلی کیپری، په یو ه مملکت کښې خوتنه هیخ نشي کولی، خوتنه به کوم حائی ته

ورسپری، ترڅو ټول نه شي کارونه نه بنه کیپری.

په دغسې خبرو ساده ګان چیر ژرغولیپری او هغه کسان چې انسان ته یوازې د جسمانیت له خوانه ګوري بلکې تدبیر، فکر

او د ادراک قوت ته ګوري هغه پوهیپری چې یو سم او صحیح انسان د یوې سمې او صحیح نقشې او صحیح پروګرام په

طرح کولو په دنیا کښې لوی لوی کارونه کوي او چیر خلک په سمه لاره د عالي مقصد په لوري روانولي او ییولی شي.

ددغه شان خو تنو سپروله لاسه چیر کارونه کیپری او دغسې اشخاص هر حائی ته رسیدلې شي.

په دغسې یو ګل باندې سل پسلیه جوریپری مګر په خو پسلیوکښې مور دغه شان خو ګلونه نشو پیدا کولی ځکه چې نه

بې شو پیژندي.

زه دا نه وايم چې نشه یا په دې خاوروکښې استعداد محوه شوی دی، بلکې وايم چې باید په دغسې سپرې وګرزو

او د وطن غرونه، کلې او کورو نه وریسې ولټوو.

مور نه یو خبرچی زمور په غرونوکنې څه راز ګنجونه ترخاورو لاندې پت پراته دي؟ په دې و چه او سپېه بیديا کنېي
کوم ځای دحيات او به ترحمکې لاندې غلې شويدي؟ په دغو خوارو او زرو جاموکنې څه راز انسانان پيداکيري؟
په دغو خلکوکنې چه زمور نظر او توجه نه جلبوی څه فکرونه او څه ارزوکانې موجود دي دي. که مور په دې پوه
شوچې:

دیوسف خیرو جاموکنې څه ګناهه بنه لباس کنېي چې ګناه کړي زلیخاده

راحئ، خیرې کړو داسې جامې رکینې پکې وکورو خیرې دیرې ننګینې

نو هله به داشخاصو حقیقت او ماهیت ته ورسیرو او زمور انتخاب به دلباس او خو خورو خبرو له مخې نه وي بلکې
دمعنی او حقيقی هویت له حیثه به وي.

مور باید هرچاته په خیر خیر وکورو او په خلکوکنې ستړکې وغزو.

ستړکې غړول یاکتل دانه دي لکه چې اوس هم ځینې دجاه وجلال خاوندان نورو ته په حقارت ګوري.

دیر خلک شته چه د چا تریږدې لاندې یې ګلونه تیر کړي مکر لیدلې یې ندي.

دیر خلک وايی او زه هم وايم چې د کارسې نشه حکه کارو نه خراب دي.

دا خبره له لویونه نیولی، ترودوبوري هربوکوي مکر سوال دادی چې چيرته؟ او په کوم ځای کنېي؟ په یوه کورنۍ او
یو شمارکنې نشه؟ که په وطن او هیوادکنې. که چېږي دکلي او کورخبره وي نوکله کله خو په یوه کاله کنېي د خښلو

او به هم نه وي مکر په بل ځای کنېي سیند بهېږي او په ځینو کورونوکنې ویالې روانې وي.

که په وطن و مملکت کنېي یې لټوو نو په ګوشتنه کنېي هم څوانان شته او لعل پوره خو په مېرو پوره ۵۵.

وو پریزئ او مهه و پریزئ!

که په زړه کنېي فساد او خیانت نه لړئ! که صحیح نیت اوښې ارزوکانې درسره وي، که د حق او حقیقت په قوت عقیده
لړئ.

له حق وېلو او حقیقت بنکاره کولو مه ویریږئ او په حقاني جرئت نا حقه ظلمونه او داو هامو بوتان مات کړئ!
په هرځای او هر چاکنې چې خیانتونه او فسادونه، ظلمونه او بد کارونه، ریا او تزویر، بې کفايتی او نالایقی وينې ورسره
جهاد وکړئ او په هر مورد کنېي خپل صحیح او انتقادی نظریات بنکاره کړئ!
له هیچا مه ویریږئ او هیڅکله ستړکې مه پټوئ!

که د خپل شخصي اونفصي اغراضو لپاره کار کوي!

که د وطن او مملكت په نامه خلک غولوئ!

که په زره کښې تکي او برکي لوئ!

نو ددي عصر له بصيرت نه ووپريئ او پوه شئ چې کاړه بارونه تمزله نه رسپري او بي اساسه عمارتونه ډير ژرنېري.

که یو آمر په تاسي باندي سترګې سري کري او له قانون او عدالت نه خلاف امرونه کوي، که یو خان او ملك په خپل زور او قوت تاسي نه بیحایه لحاظونه او مراعاتونه غواړي که خوک لورو مقاماتو ته لاره لري او په تاسي د سفارش خطونه راوري مه وپريئ او په حق تینک ودرپري.

که تاسي خيانه ته اقدام کوي يا دنفس دشیطان لپاره حق باطلوي که هر خومره موافقتونه درسره وي او قوي لاسونه درسره شريک وي، که ټول عمرمويوه او بل ته تملقونه کري وي نو د سبا ورځي له باز خواست نه ووپريئ!
هوا د مظلومانو او بي وزلو له فرياد نه ووپريئ!

هغه کسان چې تاسي خپل معايبوته ملتفت کوي او ستاسي نقايص درښي له هغوي نه مه وپريئ! مګر له هغو متملقينو نه وډارشئ چې ستاسي خيانه ستائي او ستاسي په سترګو پردي غوروسي.

چاچې په مملكتي دوايرو کښې لکه د شركتو امران یوازي په پيسو کومه رتبه پيداکړيده یا یې په خوشامدو او تملقو نو حان یوه حدته رسولی وي او وظيفه نه پیژني بلکې اشخاص او درباريان پیژني، هغه بایدله خپل آينده سر نوشت خخه ووپري.

هغه کسان چې خدای پیژني او له وطن او ملت سره علاقمند وي د مملکت له تخت و تاج او له خپل اولو الامر او پادشاه سره ربنتيانۍ مينه او علاقه لري د حق او عدالت له مقتضا سره سم د خدای د پاره کار کوي نو:
(لا خوف عليهم ولا هم يحزنون).

استان ويل!

استاذ مور ته درس را کاوه او مور یې ډير بشه پوه کولو.

دده په تعليمونو، اجتماعي شعور او احساس ډير قوي کيده او په مغزوکښې بیداري پيداکيده ده مور ته د حساب او محاسبې اصول هم بسودل او ويل یې تاسو باید هر وخت له حانه سره حساب وکړي او حسابي خلک اوسي!

یوه ورخ بې د حساب په درس کښې مور ته ويل:

که یو عدد له بل عدد سره داسې یو خای کړو چې یو پاس او بل لاندې وي لکه ۲ نو خلور^۴) ترپنه جوریږي او دیوه وجود په بل کښې محوه کېږي او استقلال بې ورکېږي.

مکر که دواړه خنګ په خنګ یو خای کړو لکه (۲۲) نو دوه ويشت ورخنې جوریږي او دوه شل کېږي د دواړو عددونو شکلونه اوصورتونه هم په خپل حال پاته کېږي.

حکه چې په دې صورت کښې دملګرتیا، اتفاق او ورورولی راز پت دی او په هغه بل صورت کښې تفوق تسلط او محوه کول مضمدر دی.

ده ويل که داتفاق او مکرتیا په صورت یوتن په حان پسې بل روان کړي شي نوقدر او مقدار بې ډېر زیاتېږي او مرتبه یې لوریږي.

(يعنى له احادو نه عشراتو، ماتو او الوفو..... ته خبره رسیږي). که یود بل په اورو سپرېږیا او بل د بل په اورو نو که ینځه تنه وي یعنې پنځه الفونه یود بل په سرد پاسه کېږدو هماګه پنځه ورخنې جوریږي او شکل وصورت بې هم محوه کېږي زمور استاذ مور ته په حساب او ریاضي کښې هم داجتماعیاتو او سیاسیاتو دفلسفې درسونه راکول او مونږ یې پوه کولو چې باید یوله بل سره داسې یو خای شو چې د تنازع په میدان کښې خنګ په خنګ ودرېږو او خوک د چاپه سرباندې پښې کښېږدې، یو د بل استقلال سلب نه کړي دلاندې کولو او محوه کولو غرض په کښې نه وي بلکې یو د بل درجه او مرتبه لوره کړي.

ده ويل: مور به یو مخکې کوو او مشرکوو به یې مکريو د بل په سر نه سوریږو او د بل د تیټولو چم به نه کوو زمور استاد دا هم ويل:

که مونږ دوه مساوی عددونه لکه (۱_۱) (۲_۲) (۳_۳) هريو له بل نه وراندې وروسته کړو نتيجه یې یوه ده مکر په دوه متفاوتو عددونو کښې تقدیم و تا خیر ډېر فاحش فرق راولي او په مقدار کښې ډېر تفاوت راخې.

که مور یو او نه یو خای کوو او داسې یې لیکو (۱۹) نولس کېږي مکرشل کېږي نه که هم دغه دوه عددونه داسې ولیکل شي (۹۱) خبره سلوته نېدې کېږي او ډېر زیادت په کښې راخې.

همدغه سبب دی چې په پو هو جو اعموکښې هغه خوک دمخته کېږي چې قدر او مقدار بې له هغه بل نه زیات وي او دده په مخکې توب باندې د جامعې قدر او قیمت ډېر لوریږي.

مور باید په دې سرپوه شو او د هر چا استعداد، معیار، مبلغ او مقدارته وکورو.

عجیب انسان

روند نه دی مئر خپل عیبونه نه ویني.

کون نه دی مئر خپله اوري اود بل نه.

زره لري زره سوي نه لري.

خپله لړه پوهه ورته ډيره بنکاري د بل ډيرعلم ورته لړ معلومېږي.

دبل لړ ما ل ډير په نظرورحی او خپل ډير مالونه ورته لړ بنکاره کیږي.

دادې لپاره چې خلک ورته لاس په نامه ودریوی، خلکوته لاس په نامه دریوی.

دفرعونیت لپاره غلامی قبلوی او د عزت لپاره ذلت ته غړه ږددي.

دین په دنيا خرڅوي او دنيا په پوچو اعتباراتو پلوري.

لكۍ نه لري او خلک ورته بي لکۍ نه وايې.

خلورپښې نه لري او په خلورو روان دی.

آس نه دی مئر خلک په لغتو و هي.

ښکرنه لري مئر سرتمه دی.

له عقله پياده وي مئر هیڅکله پلي نه ګرزي او په موټركښې هم د خپل جهل په خره سپور وي.

ته به وايې : دا څوک دی؟ زه وايم: بي پوهې زورور.

خان لالا

خان لالا هیڅکله بي نوکرو او سریو نه ګرزي.

دی هیچا یوازې نه دی لیدلی.

پخپل صفت هر خوک خوشحاليري مئركدي بي له خپلو او صافو بله خبره نشي اوريدلى.
كه بل خوک دده صفتونه بيان نكري دي پخپله خپل صفت په بشه شان کولى شي اولكه سپاپي پخپله حان ستايي.
خان لا ل بخششونه هم کوي او په کال کنبې په زرهاوو روپى نقداو جنس يوه او بل ته ورکوي مئرك خوار او غريب ته
سوی مړي هم نه ورکوي.

حاکم او علاقه دار، مدیر او مامور، خان او ملك ته سل قسمه طعامونه تياروي مئرك مسافر، کونډي او يتيم ته يوسکړک
هم نشي ورکولي.

که تاسي خان للا خوشحالوئ نو قلم او کاغذ راواخلئ او دده بخششونه حساب کړئ يايې خرڅيو په لسه زيات وښئي
مثلا دده په مخکې ووائې چې د خان په کورکښې يو کورکمند د کال خلويښت منه لکيږي او دغوريو خوبې هیڅ
حساب نشه.

خان لا لا نور صفتونه هیڅ نه پېژني، پام کوي چې د فضل و لياقت خبرې دده په مخکې ونه کړئ، او داجتماعي
خدماتو يا اخلاقې فضایلو نوم په خوله وانخلئ، تاسي به دخانانو په خوي اوبوی بلدنه ياست مئرك ماله رجب خان سره
ډير صحبتونه کړي او دوئ ډيرنسه پېژنۍ.
ماحینې داسې خanan هم لیدلي دي چې له خواري ژرنده ساتي او له کبره مزنه اخلي.

رشوتونه

رسمي رشوت: هغه رشوت چې حاکمان، ماموران، قاضيان او منصبداران يې اخلي.

غير رسمي: هغه چې خان، ملك، ناظر او نوروته ورکول کيږي.

معنوی رشوت: تملق مخامنځ صفتونه دعا ګانې او داسې نور.

د پاک نفسو رشوت: دايکه، د حقوقو پيسې، خدمتونه، مېلمستيما.

د ظالمانو رشوت: هغه رشوت چې حق باطلوي او باطل حق کوي.

د هونبیارانو رشوت: چې کار له حق او اصولو سره سم وکړي او رشوت په کنبې واخلي.

افراتي رشوت: چې د بانکونو د اسهامو اخستلو لپاره وي.

غير افراتي: چې د نس مړولو اوتن پتولو لپاره وي.

د ريا کارانو رشوت: ټړشي ردول او په مجلسونو کنبې يادول او په ډورو باندي غلى کيدل.

د فاسقانو رشوت: پېمخې.

د احمقانو رشوت: د رشوت په طمع او اميد له حق او قانون نه تيرييدل.

د محطاوطو رشوت: د يوه اوبل لحاظونه او مرا عاتونه.

د متملقينو منطق

يوه پاچا له چانه پوښته وکړه چې زما په ورغوو باندي ولې ويښته نشته.

هغه وویل حکه چې پاچا پخپلو لاسونو باندي په لپولپوروبې خلکوته ورکوي او ورغوي يې سولېري.

پاچا وویل چې د نورو خلکوورغوي خو هم ماغوندي دي.

هغه وویل: هنؤئ هم پخپلو لپو ستاله لپو خه اخلي او ورغوي يې سولېري.

پاچا بياوویل: هغه چې زه هیڅ نه ورکوم د هنؤئ ورغوي هم دغه شان دي.

هغه په جواب کښې وویل: هنؤئ چې ستا پخششونه د نورو په حق کښې ويني نوله ډير حسرت او ارمانه خپل ورغوي

سولوي او افسوسونه کوي.

د بنځو دار

يوه وویل: زه له خپلې سخنې دومره وریوم چې هر خه وايي هغه کوم.

بل وویل: زه بې له ویلو هم د هنځې په رضا کار کوم.

دریم غږ کړ چې زه هیڅکله بې له خه تحفې او سوغاته کورته نشم تللى.

څلورم وویل: ماله ډاره بیخې سخنې نه ده کړې.

مور په هر چا پسي نه ټو

يوملګري په لاره کښې مخکې شو.

بل ورته وویل: مور پښتنه يو په چا پسي نه ټو او څوک نه پريزو د چې له مور نه د مخه شي.

هغه وویل: ربستيما چې تاسي تل په خروپسي ټو او خره مو په مخکې وي يا د اسونو په مخکې مندي وهئ او په سړو

پسي هیڅکله نه ټو.

په خروکنې هم الفت شته

لہ یوہ لیکونکی سرہ چې تخلص بې الفت و خوتنه ملکری ولاړو.
 خوتنه خره په لاره تیریدل چې وربوزونه بې یوله بله نزدې کړي و او خټونه بې ګروں.
 یو ه غږ کړ چې په خروکښې هم الفت شته.
 الفت سمد لاسه ووبل:
هوا لکه زه چې په قاسی کښي یه:

درجہ خان لعوناہمہ

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لہ ڌيرپي مودي مي دا سودا و ه چي يوه شپه تاسي ميلمانه کوم مکر جوئت مي نشوکولي حکه چي اوره ڌيرگران دي.
نن سهار ستاسي طالع بيداري وي چي دحاتيم طايي كتاب لاس ته راغي او تر تاثير لاندي راغلم. په همدغه وخت کبني
دامشہوريت هم را په يادشو:

مهمان وزی بخود میاورد پس گناه میزبان رامی برد

نومې له ئان سره فيصله وکړه چې د ګل کرم وخت هم دی او د پنج کتاب ملا صاحب هم ویلي دی:
کرم حاصل زنده گانی بود

نو راشه! په یوه دانه هکم کرم به جناب قاضي صاحب او دوه نورملکري خوشحاله کړي او ضمناً به د خپل جود او سخا
یوه دوه ناحقي شاهدان هم دقاضي په مخکې تيرکړي. نو ای ګرانو ورونو ګرانو ملکروا
(توكل یه خدای) بیگانه زما خای ته راشئ!

مکر کوئی! خدای یاک فرمائی دی: (کلواو اشري یو ا ولا ترس فوا).

نوتا سی هم یې امری مه کوي! ئىكە حې د ھوپىيەر انو متل دى : (نېيم نان راحت جان) .

بله دا حے طمع، انباید که حندان کنے کہ صاحب کرم، ایشمان کنے

(لاهمه، ح)

نتیجہ یعنی خہ؟

رجب خان: دامامورین او میرزا یان چی نتیجه نتیجه وايی ددي خه معنی اونتیجه خه شي ته وايی:

عجب خان: لکه له شودو نه چې خوک پیروی تول کړي یاله مستو نه کوچ وباسې نتیجه هم دغه شان شی دی. کوم مامور چې دیوې فقرې تحقیق اوتفتیش ته مقرر شي او له خلکو سره دومره سوال او جواب وکړي چې مقصد او مدعایور که شي نوبیاچې له هغونه پابو نه مطلب را باسي نتیجه ورته واي:

رجب خان: بنه دې پوه کرم، هغه ورڅه چې زمور کلې کښې مړی شوی او اوحاکم صاحب له میرزايانو سره راغنی فاقلان خو تښیدلې و مئکر دوئ دا نور خلک له سوال و جواب لاندې ونیوں او یو سوال به یې خوڅو حله کاوه. زه حېران یه چې ولې دوئ یوه خبره دومره شاربې او خلک په تور او سپین اړوي او س پوه شم چې دوئ کوچ ورځنې ایستل او پیسې یې پکې اخستلي نو هر کله چې نتیجه او پیسې لاس ته ورغلې بیا خوک په مړی پسې ونه ګرزیدل اونه یې چا پونتنه وکړه.

بنه د میرزايانو په نتیجه خودې پوه کرم او س یو خونورې نتیجه هم راونسيه.

عجب خان: نتیجه په هر خای کښې فرق کوي حکه وايم چې زمور په ملک کښې:

د علم نتیجه: امامتی کول او خیراتونه خورل.

دماموريت نتیجه: رشوتونه اخستل.

د مال او ثروت نتیجه: سود کول.

د هونبیاري نتیجه: چل او فرب.

د ناپوهی نتیجه: شرارتونه او فسادونه.

د نادرارای نتیجه: غلا او ناحقه دعوی.

د قوت نتیجه: ظلم او تعدی.

د پاکنفسي نتیجه: فقر او قرضداري.

د چالاکۍ نتیجه: معتبري.

د چاپلوسى نتیجه: د آمرینو خوشحالی.

انسان یعنی خه

رجب خان خوبه تاسې پېژنۍ چې وظيفې یې نه دی خورلې مکرملا شوی دی، د ادبیاتو په فاکولته کښې یې خه نه دی لوستي خومقالې لیکلې او شعرونه ويای شي.

د استدلال قوت یې هم بدنه دی او په فیلولو جی کښې لاس خه چې پښې هم لري، خنکه چې د ده خبرې عجیبې غریبې دی هغسې یې دلایل هم دی.

هغه ورڅه چا ورنه پونتنه وکړه چې انسان یعنی خه؟

ده ووبل:

منطقیان ورته حیوان ناطق وايی یعنی هغه حیوان چې خبرې کوي.

شاعران وايی:

په ناطق حیوان تعریف چې دانسان کړي

په خبر رو غولی دلی هلكان دی

سړی نه دی چې یې کاردسرونه وي

په خبر رو که هرڅو مرہ نه پوهېږي

داروین وايي: انسان د بیزو زوی یا لمسی دی.

مکر زه بې له خان صاحبه بل چا ته انسان نشم ويلی حکه چې پاک خدای انسان ته ظلوم او جهول ويلی دی اوله خان نه زیات ظالم او جاھل نه پیدا کېږي.

رجب خان د لغوي تحقیق په وخت کښې کله چې پښتو یا فارسي لغتونه عربی ته راکاري نو خان او خاين له یوې مادې نه مشتق بولي، مکرکوم وخت چې عربې لغتونه پښتوكوي نو بيا وايي چې (نس) یا انسان له (نس) نه ماخوذ دی نود د هر چا چې نس لوی وي او په پرديو مالونو هم نه مړېږي هغه خان او حضرت انسان دی.

خوشحالی او غم

له خوبه راپا خیدم، سترګې مې ومنسلې، د ډول او سرنۍ او ازمه ترغوره شو.

یوه شیبه وروسته سره ډولی او لویه ورا رابنکاره شوه چې ډير خلک ورسه خوشحاله روان و.

زه هم له دوی سره ملکري شوم او په دغه خوشحالی کښې مې خان شريک کړ.

ماگوندي نور هم ډير خلک له دې ډولی سره روان او په پردي واده کښې بې لاسونه غورحول. خوک چې د دنیا په

خوشحالیوکښې مطالعه لري هغه به ماشه هیڅ تعجب ونه کړي.

که مور د دنیا لویه وراوکورو نو د خوشحالی ناوې دیوه کورته ورځي مکر وچولی د دیرو غوريدلی وي.

ډډولی دنه حال چاته نه وي معلوم، ډډولی خاوند په راز راز تصوراتوکښې ورک وي. او نه پوهېږي چې بیکاته به خه

راز بشره ويني؟

دغه مجھوله لیلى او نا معلوم حقیقت په بشایسته حجابونوکښې پټ وي او ټوله ساحري بې په همدغه پټوالې کښې وي.

په دغه حال کښې چې د واده خاوند لا د حسن او جمال له مخه پورنۍ نه و اخستی اویوازې د مینې او محبت په کیف مست و خپل خان یې دسعادت اونېکمرغې رنا ته ډېر نویدې ګانه مکرپه حقیقت کښې همدغه شیبه دی دسعادت په غیر کښې واود خوشحالی پلوشو یې شاو و خوا رنا کړي ووه.

ددنيا هر راز نیکبختي او هر ډول خوشحالی دانسان په احساس او تصور کښې ځای لري، همدغه احساس دی چې د غم شپې او خوشحالی ورځې یوله بله بیلوي.

همدغه سبب دی چې یوشی یوسېری خوشحالوي او بل خپه کوي دیوه لپاره غم د بل بنادي شي. مور په دغه ګمان چې د خپل یوه ملکرۍ کورته د خوشحالی دولی ورو تول خوشحاله و، چا اسونه څغلول، چا به نښې ويشتلي، ځینو اټنونه کول، ځینو توکې او مسخرې کولې او په همدغه شان وضعیت ماښام تیاره کلې ته ورسبدلو او دولی دکاله په مخکې بستکته شوه.

ښځې راغلې او د دولی پردي یې جګې کړې مګربې له دينه چې یوه سایسته مړه ناوي ووینې نور خه په کښې نه و دغې بنکلې پېغلي دانه غونډل چې په دغه کاله ننزوې او خپل ګران ملکرۍ په بل چا بدل کړي. دغه اجباري واده دا مجبوره کړه چې په زهرو خان ووژني اوله دولی نه جنازه جوره کړي. د دې حال له ليدو سره سم دژرا او ازونه پورته شوه او ده چاپه احساس کښې بدلون راغي، همدغه وخت مونږ و پوهیدو چې مونږ له یوې جنازې سره خپل تصور او ګمان خوشحاله او په خندا روان کړي ووه.

زمور ګمان دومره قوي تاثير درلود چې مړي یې راباندي په دول او سرنې کورته وور. زما یوه ملکرۍ ووبل: په ربستيا چې خوشحالی خوک په زور او اقتدار یا په ډیرو پیسو کورته نشي راولدې بلکې د زړو نو موافقت غواړي.

يو بل ملکرۍ (چې ددي واقعي له عکس سره مخامنځ شوی و هغه ووبل: هر کله چې ګمان دومره مؤثردي خومره به بنه وي چې دا قوت شامدام پاک وساتو او په بنه لاره کښې یې صرف کړو.

آرزو

هلهه لري دغره په لمن کښې د لمړ پلوشو ته خه وحليدل لکه چې په اسمان کښې ستوري او په زرونو کښې دارزوښکلی
مخ حلبې.

زه نه پوهېږم چې دا دستړګو لپاره حلبیدونکي شی خه شی دی؟

د کومې مستې پېغلي د لاس ائنه ده، که د کومې مشعوقې د غارې امېل نه کومه قيمت بها مر غلره لويدلي ده؟
د هنې تجلی پلوشه ده چې په کوه طور کښې يې خان بنکاره کړي که له کوم کان او معدن نه کوم بنکلی غمی راوتلى
دي؟

دغه شان ډير فکرونه او گمانونه پداشول او زه يې په هغه لوري روان ګرم زه نه پوهیدم چې په خه شي پسي ځم او خه
به په لاس راشي؟

زما تصوراتو او خيالاتو دغه مجھو ل شي زما په نظر کښې ډير بنايسته کړي و، زه خپل مطلوب ته په ډير لور قيمت قايل
.
. ۹۰

ماله خانه سره ويل چې په غرونو کښې هرڅه موندل کېږي او په دنيا کښې حینې داسي غرونه هم شته چې دخداي
استازو په کښې رازو نياز درلود او د خدايی فکر ونو خانګویه کښې حنټي دلې ده، دلمړ او سپورډي لمړ پلوشي په دوئي
لوپري او د خداي د رحمت وريخې مدام د دوئي په سرګزې.

دغه راز ډير خيالونه او تصورات راسره ملکري و چې زه هلهه ورغلم او خپل مقصدته ورسيدم. هغه شي په حقیقت کښې
هیڅ شی نه واود دنيا په بازار کښې يې هیڅ قيمت نه درلوده، زه پوه شوم چې دنيا موږ هروخت په همدغسي شيانو
غولولي يو او ډير خوشې شيان يې راته له ورا حلولي دي.

له موږ سره هروخت لور فکرونه او ستر خيالات ملکري وي، مکر عملاً په دغسي ناوره او خوشې شيانو پسي روان يو.
هغه خه چې موږ له لري وينو اونه يو ور رسيدلي موږ ته ډير بنايسته بنکاره کېږي او په لور قيمت ورته ډايلېرو مکر پس له
رسيدلو پوهېږو چې موږ به هسي او خوشې شيانو پسي هڅه کوو او په داسي شي پسي ځو چې هېڅ نه په کاريږي
هماغه ليلى چې خلک يې په دیدن پسي ړندېږي حینې نور چې ور رسيدلي دي هغوي يې او س له کته غور ځوي او
هېڅ قدرې ورسره نشه.

دا لیلی دانسان هماغه ارزو ده چې مخکې له رسیدلو یو رازوی او وروسته تر رسیدلوبل راز کیری او دزرونو له کوره
ایستل کیږي.

((پاڼ))

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library